

Luna Teatrală bucureșteană

În plină lună a lui Cuptor, într-o vreme când era obișnuit să se relaxeze, teatrul e pus, anul acesta, într-o „situație competițională”. Ca oricărei ființe vii și sănătoase, această stare îi este prielnică; el își descoperă resurse, artistice și de organizare, pentru a compune o imagine bogată și diversă a activității sale. Luna Teatrală bucureșteană — manifestare de durată și de proporții, prilejuind o trecere în revistă a celor mai semnificative montări cu piese românești din zestrea fiecărui teatru — dedicată Conferinței Naționale a Partidului, reprezintă modul specific al creatorilor scenei de a participa la efortul general de mobilizare a capacității de muncă prilejuit de acest eveniment. Neașteptat pentru acest anotimp, sălile spectacolelor au fost pline, animate, receptive.

Reunite pe scena sălii Comedia a Teatrului Național „I. L. Caragiale”, diferitele spectacole ce-și duceau fiecare o existență de sine stătătoare își descoperă puncte de comunicare, se pun reciproc în valoare și izbutesc să semnifice împreună. Se observă astfel că repertoriul românesc conține nu numai câțiva piloni clasici, ci și-a constituit un fond stabil de piese clasice și contemporane ce pot fi oricând reluate, cu garanția unui interes viu din partea publicului. Orice exemplificare va începe cu nemuritoarele, veșnic tinerele opere ale lui Caragiale (Teatrul „Bulandra”, cu scăpărătoarea lui montare Scrisoarea pierdută); n-ar lipsi, la loc de frunte, Chirița; ar fi citate comedii dintre cele două războaie Jocul de-a vacanța (Național), Gaițele („Nottara”), ...Escu (Giulești), mereu favoritele publicului, pentru tonul lor aparte ce-i merge la inimă. Să nu-ți faci prăvălie cu scară s-a dovedit o solidă punte de trecere între tradiția clasică, de care ține prin realismul ei viguros, și spiritul modern, mai tranșant. Cele două piese ale lui Paul Everac, Camera de alături și Ape și oglinzi, aduc nota gravă a problematicei contemporane. Săptămîna patimilor e o meditație acut actuală asupra istoriei, Croitorii cei mari din Valahia, o glumă modernă cu pretext istoric. Toate genurile, epocile și compartimentele dramaturgiei de azi sint reprezentate: anii ei de ucenicie, prin piesa care a rămas, poate, cea mai

semnificativă pentru acel elan de puritate și lirism : Ziariștii de Al. Mirodan. Satira de moravuri : Fetele Didinei de Victor Eftimiu. Categoria melodramei „problematizate“ : Travesti, Iadul și pasărea. Piesa „detectivă“ Omul care... și Pisica sălbatică. Poezia inscenată : Coloana infinită.

Dincolo de interesul nemijlocit pentru lumea acestor piese, un al doilea factor a atras spectatorii : impresionanta defilare a creațiilor regizorale, scenografice și actoricești, dovadă a legăturii „de sine și suflet“ dintre opera autohtonă și interpretii ei. A fost și o paradă a celor mai iubiți actori : Radu Beligan în Jocul de-a vacanța ; Liviu Ciulei, Toma Caragiu, Dem. Rădulescu, Octavian Cottescu, în „ediția bibliofilă“ Caragiale ; Eugenia Popovici în Să nu-ți faci prăvălie cu scară ; Gilda Marinescu în Gaițele ; George Constantin în Omul care... ; Gh. Cozorici și Silvia Popovici în Săptămâna patimilor ; Virgil Ogășanu în Ziariștii ; Mircea Albulescu și Sanda Toma în Croitorii cei mari din Valahia etc. etc.

Cel dintii care va avea de câștigat din această confruntare va fi teatrul însuși. Încă o dată i s-au confirmat așteptările, cerințele, simpatiile publicului, adîncă nevoie a acestuia de spectacolul care comunică cu propria sa viață, cu emoțiile sale cele mai directe. Stringîndu-și rîndurile în această manifestare colectivă, teatrele au de tras învățăminte și pe cont propriu, în sensul că nu toate au fost în stare să contribuie deopotrivă la „masa comună“.

Dar Luna Teatrală bucureșteană s-a dovedit o remarcabilă sinteză, a cărei trecere în revistă ne-a făcut, desigur, să simțim regretul că ea nu a inclus decît o singură noutate, o singură operă originală inedită : comedia lui Al. Mirodan, Despre unele lipsuri, neajunsuri și deficiențe în domeniul dragostei. Pentru o vie și amplă legătură de vară, a teatrelor cu publicul, e cam puțin. Dar, pentru viitor, avem știri îmbucurătoare.

